

imidlertid, som sagt, ikke, at det foreliggende Forslag er heldigt, og allermindst troer jeg, at det vil kunne benyttes paa den Maade, som er paatænkt.

J. M. Hansen: Idet jeg ogsaa forudsætter, at Sagen vil komme videre, skulde jeg ikke idag have taget Ordet, naar det ikke var for at gjøre en Bemærkning, som er foranlediget derved, at saavel den ærede Forslagsstiller som en anden æret Taler fra Veile Amt have udtalt sig, som om det var in confesso, at almindelig Næringsfrihed var det Maal, man skulde stræbe efter, saa at det altsaa kunde antages, naar det ikke blev modsagt, at de, som her i Salen stemte for nærværende Sags Fremme, vare enige i, at det var et saadant Maal, man i det Hele taget maatte stræbe efter. Det er muligt, at de ærede Talere ikke have taget Ordet „almindelig“ i samme Betydning som jeg; men for Lydeligheds Skyld vil jeg udtale, at jeg tager Ordet „almindelig Næringsfrihed“ i samme Betydning som „ubetinget Næringsfrihed“, og forsaavidt man nu mener, at det er det Maal, hvorefter vi for Dieblirket bør stræbe, saa maa jeg erklære mig derimod, medens jeg derimod holder mig til det meget passende Udtryk, som blev brugt af den ærede Taler for Veile Amts 3die Valgkreds (Lehmann), idet han sagde, at det var en udvidet Næringsfrihed, vi skulde stræbe efter. Naar en æret Rigsdagsmand har meent, at man saavidt muligt skulde faae de interesserede Parter til at udtale sig om Sagen, før den kom for den lovgivende Magt, saa er jeg enig med den sidste ærede Taler i ikke at ansee dette for ønskeligt. Jeg troer ikke, at man derved vilde vinde nyere Oplysninger end dem, man allerede har om, hvoreledes Sagen skal ordnes, hvortil man vilde bidrage til en større Uro og en større Adspaltelse mellem de forskjellige Borgerklasser ved at opfordre dem til alvorligen at udtale sig om disse Forhold. Det er en af de Betænklichkeiten, jeg har imod Forslaget, at det muligens kunde komme til at foranledige Indhentelser af saadanne Udtalelser fra de forskjellige Sider. Naar en æret Taler har meent, at Thinget ikke skulde besidde de til Nedsettelsen

af en saadan Commission fornødne kundskabsrige Kræfter, saa kan jeg ikke være enig med ham deri. Jeg troer ikke, at man behøver at forudsætte, at der nødvendigviis skulde en Kjøbmand ind i en saadan Commission, for at den kunde blive istand til tilbørlig og fuldstændig at undersøge, hvad der her bliver Spørgsmaal om. Jeg troer ikke engang, at det vilde være aldeles nødvendigt at forudsætte, at den skulde bestaae af Kjøbstadborgere; imidlertid finder jeg det dog rigtigt, hvis man skulde nedsette en saadan Commission, at der ogsaa kom Kjøbstadborgere ind i den. Den ærede Rigsdagsmand feiler imidlertid, naar han troer, at vi kun have et eneste Medlem, som er i en Stilling af denne Art; vi have tværtimod flere. Det forekommer mig ogsaa, at han oversprang en anden Side, som det lader til han ikke vilde have repræsenteret i Commissionen, nemlig Haandværkerne paa Landet og den hele store Landboestand; han holdt sig alene til Repræsentationen for Kjøbstæderne; men det vilde vistnok være rigtigt, naar man i det Hele gik ud paa at faae de forskjellige Interessenter repræsenterede i en saadan Commission, at man da ikke aldeles forglemte, at der ogsaa er Landhaandværkere og Landboere. Med Hensyn til den Langsomhed, hvormed det maatte befrygtes, at en saadan Commission vilde arbejde, da maa jeg troe, at det var en uheldig Rignelse, den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Lehmann) brugte, naar han vilde sammenligne en saadan Commission med den Undersøgelsescommission, der igjennem Kjøbenhavns Borgerrepræsentation har arbejdet i en lang Række af Aar for at afgive Betænkning med Hensyn til Forholdet i Kjøbenhavn. Jeg troer, det er urigtigt at sammenligne vore gamle Communalbestyrelser, og navnlig Kjøbenhavns Communalbestyrelse, med Hensyn til deres Hurtighed til at arbejde med den Arbejdshurtighed, man maatte vente, at en Commission, nedsat af Folkethinget og bestaaende af nogle af dets egne Medlemmer, vilde udvilde; jeg troer, der vilde findes en ligesaa stor Hurtighed og Raskhed hos den ene, som der har været Langsomhed og Sneglegang hos den anden.